



MIREN ETXEZARRETA: "EL CAPITALISME NO HA FUNCIONAT MALAMENT, EL CAPITALISME ÉS AIXÒ"

El portal web [3cat24.cat](http://www.3cat24.cat)

[\[http://www.3cat24.cat/noticia/333322/economia/Miren-Etxezarreta-El-capitalisme-no-ha-funcionat-malament-es-que-aixo-es-el-capitalisme\]](http://www.3cat24.cat/noticia/333322/economia/Miren-Etxezarreta-El-capitalisme-no-ha-funcionat-malament-es-que-aixo-es-el-capitalisme)

publica una entrevista amb Miren Etxezarreta (membre del Seminari Taifa).

Enllaç a la notícia original: [Miren Etxezarreta: "El capitalisme no ha funcionat malament, el capitalisme és això"](http://www.3cat24.cat/noticia/333322/economia/Miren-Etxezarreta-El-capitalisme-no-ha-funcionat-malament-es-que-aixo-es-el-capitalisme)

[\[http://www.3cat24.cat/noticia/333322/economia/Miren-Etxezarreta-El-capitalisme-no-ha-funcionat-malament-es-que-aixo-es-el-capitalisme\]](http://www.3cat24.cat/noticia/333322/economia/Miren-Etxezarreta-El-capitalisme-no-ha-funcionat-malament-es-que-aixo-es-el-capitalisme)

Copia local:

Miren Etxezarreta: "El capitalisme no ha funcionat malament, el capitalisme és això"

Comparteix amb l'encara president nord-americà, George Bush, que no cal refundar el capitalisme, però és l'única cosa que els uneix. Coincidint amb la cimera que vol posar les bases del nou capitalisme del segle XXI, aquesta setmana el 3cat24 entrevista Miren Etxezarreta, catedràtica emèrita d'Economia Aplicada de la UAB, coordinadora del Seminari d'Economia Crítica Taifa i reconeguda defensora d'un enfocament marxista i anticapitalista de l'economia. Abans de començar m'adverteix del seu pessimisme i durant una hora em bombardeja amb una multitud de preguntes per a les quals, òbviament, jo no tinc respostes. Ella assegura que tampoc les té, però ens dibuixa una alternativa... un altre món és possible.



seminari d'economía crítica

funcionat malament?

El sistema no ha funcionat malament, el sistema ha funcionat molt bé per als qui havia de funcionar...

Miren Etxezarreta

Que són...

Els amos del capital. Els grans polítics i grans economistes estan assenyalant com a causa de la crisi que les grans institucions financeres han estat massa ambiciosos. Sí, però és que això és el capitalisme! No és que hagi funcionat malament, no és que s'hagi torçat, és que això és el capitalisme. Els hem deixat anar fins on han pogut anar, i en aquest trajecte han guanyat tot el que han volgut fins a arrossegar-nos al peu del precipici i, un cop allà, ens han empès. No s'ha de dir que això ha passat perquè el sistema hagi funcionat malament, sinó que és la mateixa naturalesa del sistema el que ens ha portat aquí.

Així doncs, segons aquest punt de vista, ha acabat passant el que havia de passar...

Exacte! No es podia esperar altra cosa. Si tu vas a 250 quilòmetres per hora en una carretera plena de revolts t'acabes estimbant... L'actual crisi econòmica té dos grans eixos de situació: la crisi immobiliària i financera n'és un, que és el que l'ha feta més espectacular, però n'hi ha un altre, més estructural, que és la mala distribució de la riquesa que es produeix. Des dels anys 70, els salaris estan augmentant molt menys del que augmenta la productivitat i la producció de riquesa. La riquesa augmenta però la capacitat de la població no ho fa en la mateixa proporció i cada cop li és més difícil comprar el que es produeix, que és la base de la dinàmica de l'economia. Així doncs, tenim un sistema financer amb molts diners i una



seminari d'economía crítica

trontollar el sistema financer.

I com es canvia tot això? Com es refunda el capitalisme?

Primer de tot, no tinc cap interès a refundar el capitalisme. No oblidem que el que ens ha portat a aquesta situació és un capitalisme totalment basat en l'exploració, injust, depredador de la natura, que condemna a la misèria una gran part de la humanitat... Aleshores, qui és qui vol refundar el capitalisme? Jo no! A més, no s'està refundant el capitalisme, s'està rescatant! I el que és pitjor: els ho deixem fer. Hi ha molta gent que voldrà rescatar-lo... Però els que pretenem tenir una visió més progressista de la societat hauríem d'estar pensant no a refundar el capitalisme sinó a veure com podríem avançar en un procés de canvi de la societat. En això hauríem de posar els nostres esforços.

Ara s'ha començat exactament a l'inrevés. A mi em sembla molt escandalós que amb les primeres persones que s'hagi reunit el senyor Zapatero abans d'anar a la cimera de Washington hagi estat amb els banquers. Però no han estat els banquers els que han generat aquesta crisi? I ara els ho preguntem a ells? És com preguntar als piròmans què hem de fer per apagar un foc... I estem tan abduïts per aquest sistema que ho hem trobat normal!

I doncs, què s'hi pot fer?

Amb l'estructura actual, ben poc. Hem de trencar amb aquest esquema començant amb un canvi de direcció. Per exemple, si estem en crisi, per què no es fa una economia de crisi, com una economia de guerra? I que es digui als empresaris: "Fins que no passi la crisi vostè no pot fer fora ningú", i que aprofitin els beneficis dels anys anteriors. Què passa? Que no tenen reserves?



seminari d'economía crítica

nombre de mestres? Per què no es milloren els hospitals? Això també és capitalisme, però almenys és un capitalisme que va en la direcció de millorar la situació de les classes populars.

Ah! I una reforma fiscal. Demà mateix la faria. La reforma fiscal a Espanya ha estat perversa en els últims 30 anys: els rics han pagat menys impostos i els pobres, més. Argumenten que els rics se n'anirien del país. Bé, provem-ho i després ja ho veurem. Al cap i a la fi, els rics també han de viure en algun lloc, i amb una reforma fiscal disposaríem de més diners per pagar, per exemple, els subsidis d'atur, en comptes de reduir-los...

I els salaris, per què no es milloren els salaris? Això faria que la gent pogués comprar més... És el món al revés, i el pitjor és que estem d'acord amb aquest món...

I com valores les mesures proposades i adoptades fins ara pel govern espanyol?

Són molt dèbils per a la magnitud del problema. I totes passen pel filtre del món dels negocis. Per exemple, donaran crèdits a les petites i mitjanes empreses, però a través de la banca. Afortunadament, ja s'ha dit que els donarien a través de l'Institut de Crèdit Oficial (ICO), però, per què no tenim una banca pública en aquest país? Per què no es crea ara una banca pública? Tot es fa per via indirecta. Tenim l'Estat disposat a gastar molts diners. Doncs per què no s'injecten aquests diners directament? A més, el govern, què exigeix a les empreses? No els exigeix res a canvi! Si els donen diners, alguna obligació els hauria de posar...

Almenys que es quedin...

I ni això. La política econòmica s'ha reduït essencialment a permetre que les empreses facin el que vulguin. A aquestes empreses se'ls ha donat



seminari d'economía crítica

més baixa... I ara, què? El govern els ha de dir que no poden fer fora 1.800 persones. Estem en crisi, no es pot fer fora la gent. I si volen marxar, que marxin, nosaltres muntarem l'empresa. I aquí no entra un cotxe més d'aquesta empresa! Però no, és clar, la competència internacional, la globalització... Això no es pot fer...

Espanya ho passarà pitjor que altres països?

Sí, sobretot en termes d'atur. A Espanya hem viscut uns anys amb una gran alegria basant-nos en un model de creixement molt feble: essencialment, automoció, construcció i turisme. Això no s'arregla ni en un any ni en dos. I quan diuen que ara canviarem el model de creixement... Un model de creixement no es pot canviar d'un dia per l'altre, com a mínim requereix una generació! A més, cap a on canviarem aquest model de creixement?

Això, cap a on?

Doncs és molt difícil. A mi se m'acudiria ampliar serveis socials, però com que no volen que l'Estat sigui el que es gastin els diners i, de fet, el que volen és privatitzar els serveis socials... I no oblidem que si es privatitzen seran més cars i encara podrem gastar menys diners... amb la qual cosa ho veig molt difícil. Jo si ara tingués un munt de diners no sabria on invertir-los. En un país com el nostre, de segona, ho veig molt difícil. Què exportarem nosaltres? Tenim una base de salaris molt baixos, i amb aquests salaris, què comprarem?

Espanya és un país de segona?

Sí, i per molt que vulguem ser rics no hi arribarem. En els últims anys hem viscut millor i no tinc res en contra d'aspirar a viure cada cop millor, i no només materialment. Però també materialment. Jo no vull una societat alternativa de pobres. A vegades, quan parlem de societats alternatives



seminari d'economía crítica

26.000, doncs millor, però amb una societat que serveixi per a tots nosaltres, no perquè d'aquests 24.000 euros a uns els n'arribin 3 i a uns altres 120.000. País de segona, sí, i tranquil·lament. No arribarem fàcilment al nivell dels Estats Units o Alemanya. Nosaltres som això i el que hem d'intentar és tenir una societat més harmònica.

Parlem d'un nou model?

Un nou model no, almenys no per ara. Però si ni tan sols el capitalisme té un model! Durant 30 anys van estar dient que l'Estat havia d'intervenir en l'economia. En els 30 anys següents, que l'Estat no hi havia d'intervenir i que l'únic que havia de fer era deixar que el mercat funcionés. I ara n'han tingut prou amb un any de crisi per tornar a reclamar un "papà Estat", però per fer el que ells volen, no per fer res per als treballadors. Això no és un model.

Ara es tracta de buscar un procés dinàmic en què gradualment es vagin establint les aliances suficients per tenir una societat més justa, més humana. Jo ara no veig un model, però sí que es poden fer passes específiques en aquesta direcció, iniciar un procés de canvi.

El capitalisme té cada cop més contradiccions i cada cop és més difícil recuperar-lo. El capitalisme sempre ha tingut crisis, però ara cada cop són més freqüents, i aquesta última és la més forta. Tinc la sensació que és un sistema de producció i de vida que s'està esgotant. I és el moment de caminar cap a una altra direcció, fent petites passes.

Compartir aquesta entrada





seminari d'economía crítica



AUDIO: "És una trampa que les pensions s'hagin de pagar amb les cotitzacions" (M. Etxezarreta)

AUDIO: "És una trampa que les pensions s'hagin de pagar amb les cotitzacions" (M. Etxezarreta)



Entrevista a Ivan Gordillo: "El capitalisme no pot deixar de créixer. Cal canviar de sistema"

Entrevista a Ivan Gordillo: "El capitalisme no pot deixar de créixer. Cal canviar de sistema"



El Seminari Taifa a Nosotras las personas

El Seminari Taifa a Nosotras las personas



Entrevista a Dani Mayals del Seminari Taifa

Entrevista a Dani Mayals del Seminari Taifa



Miren Etxezarreta: "Hay una campaña mediática diciendo que las pensiones peligran"

Miren Etxezarreta: "Hay una campaña mediática diciendo que las pensiones peligran"



Capitalisme: un itinerari crític

Capitalisme: un itinerari crític

